

विशेष अदालत, काठमाडौं
इजलास २
सदस्य माननीय श्री नारायणप्रसाद पौडेल
सदस्य माननीय श्री डिल्लीरत्न श्रेष्ठ
सदस्य माननीय श्री उमेश कोइराला
आदेश

मुद्दा नं. ०८२-CR-०१३८
निवेदन नं -०८३-OA-००९९

नेपाल सरकार वादी

विरुद्ध

ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की प्रतिवादी

मुद्दा: सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना गरी भ्रष्टाचार गरेको।

निवेदनसाथ उपस्थित भएका प्रतिवादी ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीको वयान कार्य सम्पन्न भई थुनछेकको प्रयोजनार्थ निज प्रतिवादीले गरेको वयानसहित मिसिल कागजात अध्ययन गरियो। वादी नेपाल सरकारको तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकील कार्यालय, काठमाडौंका विद्वान् उपन्यायाधिवक्ता श्री भिमसेन काफ्ले र प्रतिवादी ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीको तर्फबाट उपस्थित विद्वान् वरिष्ठ अधिवक्ताहरु श्री सुशीलकुमार पन्त र श्री सतिशकृष्ण खरेल तथा विद्वान् अधिवक्ताहरु श्री आशिष अधिकारी, श्री अपूर्व खतिवडा र श्री सेमन्त दाहालले गर्नुभएको बहससमेत सुनियो।

प्रतिवादी ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की अर्थ मन्त्रालयको तत्कालिन अर्थ मन्त्री पदमा कार्यरत रहँदा पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण गर्ने क्रममा भएको खरिद सम्झौता (Commercial Contract Agreement) ले सिर्जना गरेको कर लगायतका महसुल ठेकेदार कम्पनीले बुझाउनु पर्ने करारीय दायित्वबाट ठेकेदार कम्पनीलाई उन्मुक्ति दिन बढ्दैन्यत राखी Clause No.३.२.११ समेत समावेश Implementation Agreement गर्न मिति २०७४।०८।०४ मा स्वीकृतिको लागि निर्णय गरी विगो रकम रु.३,६२,०५,२२,९६०।- हानी नोक्सानी पुऱ्याई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको कसूर गरेको हुँदा निज प्रतिवादीलाई सोही ऐनको दफा १७ ले निर्देश गरे अनुसार विगो रु.३,६२,०५,२२,९६०।- कायम गरी भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (झ) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (पहिलो संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (ज) बमोजिम कैद र सोही ऐनको

दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना गरी सोही ऐनको दफा १७ बमोजिम निज प्रतिवादीहरूबाट बिगो असुल उपर हुन आरोप मागदावी लिईएको देखिन्छ।

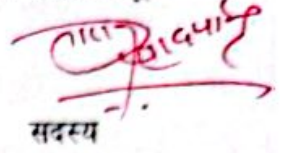
प्रतिवादी जानेन्द्रबहादुर कार्कीले अनुसन्धानको क्रममा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगमा र आज यस अदालतमा बयान गर्दा, Implementation Agreement ले कुनै नयाँ प्रावधान राखेर सन्धिको पक्षको थप दायित्व वा अधिकार सिर्जना गरेको होइन। नेपाल र चीनबिच भएको Concessional Loan Agreement को व्यवस्थाको कार्यान्वयन सम्म गरेको हो। Implementation Agreement मा उल्लेख भएको कर छुटको विषय र प्रावधान व्यवसायीसँग भएको कुनै सम्झौतासँग सम्बन्धित नभई दुई मुलुकबिच भएको सम्झौताको कार्यान्वयन र सो सम्झौताको कार्यान्वयनको क्रममा भएको सन्धिसँग सम्बन्धित रहेको हुँदा अन्तर्राष्ट्रिय सन्धि एवं प्रचलित कानून अनुरूप भएको Implementation Agreement को कुनै खास परिणामलाई मात्र उल्लेख गरी कसैलाई दोहोरो लाभ पुऱ्याउने खास निर्णय गरेको भन्ने आरोपमा कुनै सत्यता नभएको हुँदा प्रस्तुत आरोपदावीबाट सफाई पाउनु पर्दछ भनी आरोपदावी अनुसारको कसूर गरेको कुरामा इन्कारी बयान गरेको देखिन्छ।

उपर्युक्त परिप्रेक्ष्यमा यी प्रतिवादीको हकमा के, कसरी मुद्दा पुर्पक्ष गर्ने भन्ने सम्बन्धमा विचार गर्दा, China CAMC Engineering Co. Ltd र नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण बीच भएको Commercial Contract Agreement को कार्यान्वयन गर्ने क्रममा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय, नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण र China EXIM Bank बीच २५ फेब्रुअरी २०१८ (मिति २०७४।११।१३) मा भएको Implementation Agreement का सन्दर्भमा यी प्रतिवादी जानेन्द्रबहादुर कार्की अर्थ मन्त्रालयको तत्कालिन मन्त्री पदमा रहेको अवस्थामा तहगत रूपमा आफू समक्ष प्राप्त भएको टिप्पणीमा मिति २०७४/१०/८ मा स्वीकृत गरेको देखिन्छ। त्यसअघि पोखरा क्षेत्रीय अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थल निर्माण सम्बन्धमा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण र China CAMC Engineering Co. Ltd बिच मिति २०७१।२।८ मा भएको Commercial Contract Agreement लाई कार्यान्वयनमा ल्याउने सम्बन्धमा नेपाल सरकार र China EXIM Bank बिच २१ मार्च २०१६ मा Concessional Loan Agreement लगायतका सम्झौताहरू भएको देखिन्छ। मिति २०७१/२/८ मा भएको Commercial Contract Agreement को Particular condition of contract PCC को Clause No.21.1, 21.3, 21.4 मा उल्लेखित गरेको दायित्व सम्बन्धी व्यवस्था, मिति २०७४/११/१३ को Implementation Agreement को Clause No.3.2.11 मा ठेकेदार कम्पनीलाई कर लगायतका महशुल छुट हुने भनी उल्लेख भएको बेहोरा, Concessional Loan Agreement समेतका सम्झौताहरू स्वीकार गरी उक्त सम्झौताहरूमा नेपाल सरकारको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्न अख्तियारी प्रदान गर्ने विषयमा अर्थ मन्त्रालयबाट पेश भएको प्रस्ताव स्वीकृत गर्ने गरी नेपाल सरकार, मन्त्रपरिषदबाट मिति २०७२।१२।४ मा भएको निर्णय, China CAMC Engineering Co. Ltd लाई कर, महशुल छुट दिने समेतको प्रावधान रहेको २५ फेब्रुअरी २०१८ को Implementation Agreement मा हस्ताक्षर गर्न स्वीकृति प्रदान गर्ने गरी यी प्रतिवादी जानेन्द्रबहादुर कार्कीबाट मिति २०७४।१०।८ मा भएको निर्णय समेतका तत्काल प्राप्त प्रमाणहरूको रोहवाट हेर्दा यी प्रतिवादीको हकमा विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ७ को खण्ड (घ) को अवस्था विद्यमान रहेको देखियो।

तसर्थ, पछि प्रमाण परीक्षण गर्दै जाँदा ठहरे बमोजिम हुने गरी यी प्रतिवादीको तत्कालिन पदीय हैसियत, भूमिका र जिम्मेवारी समेतलाई मध्यनजर गरी निज प्रतिवादी ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीबाट रु.१५,००,०००।- (पन्ध्र लाख रुपैयाँ) नगद धरौटी वा सो बराबरको बैंक जमानत लिई तारिखमा राख्नु। माग गरिएको उक्त नगद धरौटी वा बैंक जमानत नदिए विशेष अदालत नियमावली, २०८० को नियम ३० को उपनियम (२) बमोजिम धनुवा पूर्जा दिई धुनामा राख्न सम्बन्धित कारागार कार्यालय पठाई दिनु।

सदस्य

सदस्य

सदस्य

आदेश सुनी सहीछाप गर्ने प्रतिवादी

प्रतिवादी - ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्की

इति सम्वत् २०८३ साल श्रावण २५ गते रोज २ शुभम्